

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af foranstaltninger for at bidrage til et bæredygtigt jernbanemarked på baggrund af covid-19-pandemien

(COM(2020) 260 final — 2020/0127 (COD))

(2020/C 364/22)

Hovedordfører: **Alberto MAZZOLA**

Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 8.7.2020 Rådet, 30.6.2020
Retsgrundlag	Artikel 91 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationsfundet
EØSU's formands godkendelse	25.6.2020 (hasteprocedure i henhold til forretningsordenens artikel 62)
Vedtaget på plenarforsamlingen	16.7.2020
Plenarforsamling nr.	553
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	211/2/2

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU glæder sig over Kommissionens forslag, som er i overensstemmelse med punkt 3.2 i dets udtalelse TEN/710⁽¹⁾ om Europæisk år for jernbanetransport (2021), hvor udvalget ud over bemærkninger vedrørende jernbanesektorens modstandsdygtighed, selv da covid-19-udbruddet var på sit højeste, argumenterer, at »Selv om jernbanegodstransporten har udvist en stor overlevelsessevne, kunne den have klaret sig endnu bedre, hvis (...) afgifterne for adgang til spor var blevet nedsat til nul (...)«.

1.2. EØSU understreger, at det er vigtigt, at medlemsstaterne og infrastrukturforvalterne hurtigst muligt anvender undtagelserne i Kommissionens forslag for hele den periode, der er angivet i forslaget. EØSU mener, at de foreslåede foranstaltninger vil være nyttige på kort sigt og i hele deres anvendelsesperiode.

1.3. EØSU foreslår imidlertid, at Kommissionen og lovgiverne inden udløbet af gyldighedsperioden for de foreslåede undtagelser overvejer at forlænge gyldigheden af disse foranstaltninger, især i tilfælde af at den økonomiske genopretning af sektoren viser sig at være langsommere end forventet.

1.4. EØSU understreger betydningen af de bestemmelser, der skal sikre, at medlemsstaterne kompenserer infrastrukturforvaltere for eventuelle økonomiske tab som følge af anvendelsen af de undtagelser fra direktiv 2012/34/EU⁽²⁾, som Kommissionen har foreslået.

2. Kommissionens forslag

2.1. Kommissionens forslag har ligesom andre nylige forslag til formål at tilbyde økonomiske støtteforanstaltninger til jernbanesektoren. I dette tilfælde vedrører foranstaltningerne afkald på og nedsættelser eller udsættelser af sporadgangsafgifter for anvendelse af jernbaneinfrastrukturen samt afkald på reservationsgebyrer. De gælder for referenceperioden fra den 1. marts 2020 til den 31. december 2020, hvor afgifter må ændres som en undtagelse fra artikel 27 i direktiv 2012/34/EU. Netvejledningen, som viser alle gældende afgifter, skal derfor offentliggøres mindst fire måneder inden udløbet af fristen for ansøgninger om infrastrukturkapacitet.

⁽¹⁾ Se side 149 i denne EUT.

⁽²⁾ EUT L 343 af 14.12.2012, s. 32.

2.2. Nærmere bestemt foreslås det at fravige princippet i direktivets artikel 31, stk. 3, om, at afgifterne for minimumsadgangsydelserne og for adgangen til infrastruktur skal fastsættes som den omkostning, der påløber direkte som følge af togtjenesten. Som en undtagelse fra visse bestemmelser i direktiv 2012/34/EU må medlemsstaterne foretage nedadgående justeringer i opkrævningen af tillæg i løbet af den nuværende køreplan. Som en undtagelse fra artikel 36 i direktiv 2012/34/EU må infrastrukturforvaltere beslutte at give afkald på reservationsafgifter for uudnyttede kanaler på grund af forstyrrelser som følge af pandemien.

2.3. Kommissionen foreslår også, at medlemsstaterne får ret til at kompensere infrastrukturforvaltere for de økonomiske tab forårsaget af hver enkelt fravigelse fra direktiv 2012/34/EU, som beskrevet ovenfor (afgifter baseret på direkte omkostninger, tillæg og reservationsafgifter). Som en undtagelse fra direktiv 2012/34/EU kan infrastrukturforvaltere blive kompenseret inden for en kortere periode end den, der er fastsat i direktivets artikel 8, stk. 4, dvs. inden den 31. december i året efter det år, hvor tabet blev lidt.

2.4. Netvejledningen indeholder en detaljeret redegørelse for almindelige regler, tidsfrister, procedurer og kriterier for afgifts- og kapacitetstildelingsordningerne, herunder oplysninger om ansøgning om infrastrukturkapacitet. Ifølge forslaget skal netvejledningen ajourføres og ændres uden ophold.

3. Generelle bemærkninger

3.1. Jernbanesektoren har oplevet en betydelig og uventet forstyrrelse af forretningskontinuiteten på grund af udbruddet af covid-19-pandemien med en enorm nedgang i mobiliteten til følge. Da krisen var på sit højeste, faldt antallet af passagerer med over 90 % i flere lande, og selv efter nedlukningen er overstået, er jernbanepassagertallet endnu ikke nået op på 50 % af passagertallet før krisen.

3.2. Ifølge de første grove skøn beregnet af sektorsammenslutninger såsom Forsamlingen af Regioner i Europa har indtægtstabene for samtlige operatører inden for passagerbefordring som følge af pandemien ligget på 900 mio. EUR ugentligt siden krisens start. Covid-19-udbruddet medførte gennemsnitligt et fald i indtægterne fra jernbanegodstransport på omkring 25 % i hele EU (EU-27) i marts og april 2020 og indtægtstab på ca. 78 mio. EUR ugentligt. Jernbaneinfrastrukturforvaltere rammes i endnu højere grad af covid-19-udbruddet på grund af reduktionen af trafikken og de indtægter, den genererer.

3.3. Reduktionen af sporadgangsafgifterne under det niveau, der er fastsat i direktiv 2012/34/EU, og infrastrukturforvalternes øgede fleksibilitet til at tildele kanaler vil delvis afhjælpe konsekvenserne af krisen for jernbaneoperatørerne.

Bruxelles, den 16. juli 2020.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
